

ЗБОРНИК РЕЗИМЕА
СТРУЧНО-НАУЧНИ СЕМИНАР СА
МЕЂУНАРОДНИМ УЧЕШЋЕМ

ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
БЕОГРАД, 11-14. ФЕБРУАР 2016.

**ДАНИ ДЕФЕКТОЛОГА СРБИЈЕ
БЕОГРАД, 11-14. ФЕБРУАР 2016.**

Издавач

Друштво дефектолога Србије, Београд

За издавача

Синиша Ранковић

Организатори

Друштво дефектолога Србије
Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и
рехабилитацију

Програмски одбор

проф. др Снежана Николић, председник
проф. др Миле Вуковић
проф. др Нирвана Пиштољевић
проф. др Гордана Николић
доц. др Горан Јованић
доц. др Наташа Драгашевић Мишковић
др Срећко Потих
др Александра Ђурић-Здравковић
др Снежана Илић
мр Златко Буквић

Организациони одбор

Синиша Ранковић, председник
Маријана Тарановић Тодоровић, генерални секретар
Драган Роловић
Марина Видојевић
Милован Марковић
Данијела Костић
др Срећко Потих

Рецензенти

проф. др Миле Вуковић
доц. др Горан Јованић
др Александра Ђурић-Здравковић
др Снежана Илић

Уредник

др Срећко Потих

Технички уредник

Биљана Красић

Припрема и штампа

БИГ штампа

Тираж 450

ISBN 978-86-84765-48-4

САДРЖАЈ

Програм рада	5
ПЛЕНАРНИ ДЕО	21
СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА И ПРЕВЕНЦИЈА	27
ЕДУКАЦИЈА	73
ЗДРАВСТВО И РЕХАБИЛИТАЦИЈА	147
ПОСТЕР ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ	195
ИНДЕКС АУТОРА	215

ЕФЕКТИВНОСТ КОГНИТИВНО-БИХЕЈВИОРАЛНИХ ПРОГРАМА У РЕДУКОВАЊУ РЕЦИДИВИЗМА

Весна Жунић Павловић, Горан Јованић

Универзитет у Београду – Факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију, Србија

Когнитивно-бихејвиорални програми усмерени су на промену дисфункционалних ставова, уверења и образаца размишљања, који доприносе криминалном понашању. У савременој психолошкој рехабилитацији, когнитивно-бихејвиорални програми сврставају се у најнефективније, захваљујући резултатима бројних истраживања који потврђују њихову делотворност у редуковању рецидивизма. Циљ овог рада је преглед савремених научних сазнања о ефикасности когнитивно-бихејвиоралних програма. Сумирани су резултати метаанализа и систематских прегледа објављених од 2000. године, који се односе на укупне ефекте, програмске и индивидуалне факторе ефикасности ове врсте програма.

Налази прегледаних студија о укупним ефектима когнитивно-бихејвиоралних програма у редуковању рецидивизма прилично су конзистентни и крећу се у опсегу 20-30%. Студије обухваћене прегледом извештавају о позитивним ефектима програма који су примарно усмерени на когнитивно функционисање, као и програма фокусираних на унапређивање моралног развоја. Међутим, резултати студија у којима су компарирани ефекти различитих програма (нпр. *Reasoning & Rehabilitation* и *Moral Reconation Therapy*) нису сагласни, па није могуће издвојити тип програма који постиже систематски боље ефекте у односу на друге. На ефикасност програма значајно утиче начин примене и то трајање, структурираност и одржавање квалитета. С друге стране, нису откривене значајне разлике у ефектима когнитивно-бихејвиоралних програма у зависности од социодемографских, криминолошких и психолошких карактеристика преступника.

На основу прегледа савремених студија делотворности когнитивно-бихејвиоралних програма, може се извести закључак да ови програми остварују значајне позитивне ефекте у редуковању рецидивизма, али да постоји потреба за даљим проучавањем фактора који могу утицати на њихову ефикасност.

Кључне речи: *евалуација, метаанализа, преступници, систематски преглед, третман*